

Nro. 21.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indúlt Bétsből, Pénteken September 9-ik napján
1803-ik esztendőben.*

B é t s.

Báró Wenkheim József, Cs. Kir. F. M. Lajtinánt, az ő Kir. Fő Hertzegsége Antal nevét viselő Magyar gyalog Regementek tulajdonosá, a' vizi betegséggel való hosszas küszködései után, itten, e' folyó Septembernek 5 ik napján, estéli 9 óra előtt három fertálykor, életének 70 ik esztendőjében még halálozott, és még beteg ágyában tett rendeléséhez képest, holt teste ezen hólnap 7 ikén, estéli hetedfél órakor, a' Sz. Agoston rendén lévő Szerzetesek templomában tsendesen le tétetett. Az érte való exequiak ma dél előtt 10 és 12 óra közt tartattak.

Ezen város szomszedtságában fekvő Simering

nevű helység sík mezején táborozott, és magát az ágyúzó mesterségben, Augustus hólnap kezdetétől fogva csak nem minden nap gyakorlott ágyúzó sereg, azon hólnap 30-ikán, János Kir. Főherczeg, és az itt lakó Generalitás jelenlétekben, azon hadi mesterségben való gyakorlottságának igen szép próbáit adta, és megmutatta azt, hogy igen nagy előmenetelt tett azon hadi taktikában.

Az a' Párisba küldött Török követ Aleth. Effendi, kiről a' közelebb múlt postanapon költ M. Kurirban emlékeztünk vala, a' múlt kedden indult el innen Páris felé. Nemcsak a' Fr. első Conzulnak, hanem a' Conzulnénak is sok betses portékákat, nevezetesen Török Országi, és napkeleti Indiai materiákat viszen ajándékba. Itt való egynéhány napi mulatása alatt, Cs. Kir. Status minister Gr. Cobenzel Eö Excellentiája, és az itt lévő Fr. első rangú követ Státus Tanácsos Champagny ötöt gazdagon megvendéglették, a' melly alkalmatosságokban ó a' Mahomet Próféta boritalt tilalmazó parantsolatjáról elfelejtkezvén, sok jó pohár bort kiüresített.

A' Nápolyi Kir. udvar követteye Chevalier Ruffo is ide érkezett már, és a' múlt szerdán délután előtt volt Császár Ö Felségénél első audientzián.

Magyar Ország.

Szigetről, Máramaros Vármegyében Augustus 20-dik napján. Megnem álhatom hogy az itt virágzó közfelebaráti szeretetről, és példás türedelemről a' Magy. Kurirt ne tudósítsam, mellyek az ide való egyenes szívű, és böltsen kormányozó Előjáróknak példájok által nagyon segítettek, a' kik Sz. Pál Apostolnak ezen bölts ígét, senki se mondja közületek, hogy én

vagy Peteré, vagy Palé, vagy Apollóé vagyok, szüntelen elméjekben tartván, a' különböző vallásúak közt különbséget nem tesznek, hanem mindenekhez, a' kik az Isteni, és a' Házaik törvényekhez szabják magokat, egyenlő szives hajlandósággal, és kegyességgel viseltetnek. Ezeknek idvesség példájokat a' lakosok is szorosan követik, úgy annyira, hogy egyik a' másikat mint maga atyafiát, 's igaz barátait úgy tekinti, a' mi-ben lehet segíti, 's gyarapítja, és a' vasárnapi közönséges Isteni tiszteleten kívül, a' különböző vallásúakat egymástól meg különböztetni nem lehet. Ezt sok példákkal meg lehetne bizonyítani, de elég legyen most ez egyet elő hozni. Itten az egyesült Görög Ekklesia a' templom építéséhez fogatván, sok Reformáta Ekklesiabéli atyafiak, a' kik közül való a' Melt. Gróf Teleky familiája Praefectusa, meg értvén a' köhordásra való időt, első voltak a' köhordásban, úgy annyira, hogy még az egyesült Görög vallásúakat is meg előzték, mások fahomok, 's egyéb materialék hordásával, sőt még pénzbeli adományokkal is a' templom építését előmenetelesítik. — Ezek közül való a' Magy. Kurirnak egyik Erd. Olvasója, Titt. Fejér János Uris, a' ki ezen szent végre önként 20 forintokat ajánlott és adott.

V a s s V á r m e g y é b ő l Augustus 21-ikén, A' Bártfai, Füredi, Pöltyéni, Szalatnyai 's több hires savanyú vizek és gyógyító fürdővizek közt, az ezen Nemes Megyében, Steyer és Auszriai határain bugyborékoló T a r t s a i savanyú és fürdőviz sem utolsó, és annál többizör érdemes említeni, mennél bizonyosabb, hogy az, az előbbiektől különböző tulajdonságaira nézve sokakon segít és se,

githet, a' kik amazokat próbálták 's haszontalannaknak tapasztalták. A' fürdeni, és igen jó ízű inni való viz belső tulajdonsága 's alkotó részei már ez előtt negyven egynéhány éltendővel orvosiképen meg vizsgálattak, 's gyógyító erejünek találtattak, és környékek is igen gyönyörű.

Számossan voltak itt az idén a' jelesebb fürdő vendégek is, háromszor változván az egész Társaság, úgy annyira meg telt újra mindég az elfogadásra készült alkalmatosság, hogy több gondjaitól, 's terhes, 's dolgaiktól üresülni kívánó jövevényeknek mulatás nélkül vissza térni szükséges volt, noha mind a' Szombathelyi Püspök és Kardinál Ur. Eő Eminentziája az Uraság kastélyába vette lakását, mind ama Tartásának fényrehozója, Gróf Batthyán Antal Ur. Eő Nagysága a' tisztházba vonta meg magát a' mellzébbi vendégek tagasbb alkalmaztathatása miatt.

És igazán melly kellemetes és hasznos olly hires és látogatott lehetne a' Tartásai orvos viz, ha a' haszon keresete mellett, az illy helyeken meg kívántatott szolgálatra 's rendtartásra ügyelő személyek is rendeltetnének, tudós és érdemes Orvos meg hivattatna — az isteni szolgálat rendesen megtartatnék — a' szállás, fürdő, egesseget tenyészítő étel 's ital ki szolgáltatása gyarapittatnék, tsinosbétatnék, a' szegényekhez 's betegekhez is erányoztatnek, és némely forsú vagy nyavalyájú vendégektől különöztetnek; végtére a' pénzesbb 's nem fősvény vendég nemtsak a' gyalog sétélással és jó szántából oda vetemedett játék szinnel hanem más-képen is mulathatná magát s. a. t.

Olasz Ország.

Rómából Augustus 20-ik napján. Kardi-

nal Busca Eö Eminentiaja a' múlt Augustus 12-ik napján, életének 72-ik esztendejében meg halálozott.

Felette nagy örömeire szolgált Pápa Ö Szentségének, és ezen város lakosinak az a' Livornóból jött tudósítás, mellynek rövid summája ide megyen ki, hogy az Algiriai Deyt, és Algiria városát, ennek rettentő ostromoltatása által Anglus Admiral Nelson nagyon meg fenytte, és megzabolázta. Hogy az ezen történetről támadt hirt nem valami forgószél hozta mi hozzánk, abból világos, hogy a' hozzánk tartozó Civitavechiai kikötő helybe bé evezett hajók is annak valóságot bizonyították. Erről a' történetről következő tudósítást olvasunk a' Majlandi közönséges levelekben.

„Minekutánna, úgymond, az Algiriai haramja Társaság mostan uralkodó Fejedelmének. az úgy nevezett Deynak fülébe ment volna, hogy a' Máltai szigetből ki evezett négy Anglus linea hajók és a' tengeren ólalkodó Algiriai eskader, avagy kis flotta közt Julius első hetében történt véres taltában hat Algiriai hajók az Anglusoktól öszve törtettek 's el szüllyesztettek volna, ö, tudniillik a' Dey, minden Algiria városában le telepedett Anglus kereskedőket vasba veretve tömlöczökre hanyatott, vagyonaikat pedig kótyavetyére vettette. Anglus Admirál a' hires Nelson a' Deynak ezen kegyetlenségéről tudósítván, hét fregattal Algiria városa alá evezett, 's mingyárt egy posta hajót küldött a' nevezett barbarus Fejedelemhez, és tölle azt kívánta, hogy az ott lévő Anglus kereskedőknek okozott büszágért és kártételért tegyen oleget, mellyet nemtsak nem mivelt, sőt a' mi több,

a' hozzája küldött posta hajót is le árestáltatta a' Dey. Ezen felette meg bosszonkodván Admirál Nelson, a' következett éjjél tájba, Algiriát ir-
tózató ágyú-'s bombi tüzzel kezdete lövöldöztet-
ni, mellyel mind a' Deyt, mind a' lakosokat ki-
beszélhetetlen félelembe ejtette. Ezen szörnyü ágyú-
ropogások közt a' Dey egy posta hajót küldvén
Adm. Nelsonhoz azon könyörgött, hogy szüny-
nyön meg a' nagy ágyuzástól, de a' ki nékie rö-
vid szóval azt izente, hogy ő egynéhány órák-
mulva fog nékie válaszolni, 's azomban minden-
meg szünés nélkül folytatta a' szörnyü ágyuzást, 's
csak nem harmad részét öszve rontatta Algiriai vá-
rosának. — Azért másodszor is posta hajót küld-
vén Lord Nelsonhoz a' Dey, magát arra köte-
lezte, hogy mindenre, a' mit Nelson kívánna, kész-
reá állani, csak hogy a' város rongalásától szüny-
nyék meg. — A' nevezett Anglus Admirál annak
10 órákig szakadatlanúl tartott ágyúztatása uián,
következendő fel tételek mellett szünt meg: 1)
hogy minden fogságra vetett Anglus kereskedők
botsátassanak szabadon — 2) minden vagyonjaik
adattassanak vissza — 3) minden nékiek okozott
kár fizetődjön meg — 4) minden Európai kerész-
tény rabok, akár melly nemzetből válok legyenek,
helyheztetteffenek szabadtságba, 's vitetteffenek az
Anglus hajókra — 5) hogy a' Nápolyi Országi és
Toskánai nemzetbéliek közzül egyetlen egy se ra-
boltasson el ennekutánna. — 6) hogy leg ottan
500000 aranyat fizessen neki, az az Lord Nel-
sonnak az Algiriai Dey.

Genuából Augustus 20-ik napján. Az ide-
való Kormányfészék, az itt, és az egész Liguriai Res-
publikában tartózkodó idegen nemzetbéliekre néz-

ve olly parantsolatot tétetett közonségessé, mellyhez képest ők haladék nélkül tartoznak arról az Előjárokknak jelentést tenni, mitsoda nemzetből valóok légyenek, mitsoda dologban járjanak, miben légyenek foglalatosok, és meddig kívánnak ott mulatni. — A' ki közülök ezen parantsolatnak nem engedelmeskedik, mint gyanús emberrel úgy fog vele a' törvény bánni.

Frantzia Respublika.

Az egyházi dolgokra ügyelő Fr. minister Status Tanátsos Portalis a' Donnersbergi Osztály Préfektusának hivatalbéli jelentést küldött a' felől, hogy az Augusztana Vallást tartó Protestans gyülekezeteknek ő általa készített organizatzióját Thermidornak 18-ik (Augustus 5-ik) napján költ végzése által az első Conzul helybe hagyta, és hogy egyfzersmind, a' Moguntiában fel állitatott közönséges Consistoriumnak előülőjévé polgár Pletschet nevezte ki, a' ki tudniillik, a' Donnersbergi és Saari Osztályoknak egyházi dolgait igazgassa ennekutánna. — A' nevezett minister Portalis alkotmányához képest, a' Donnersbergi Osztályban az Evangélikusoknak 14 consistorialis templomok fognak ezután lenni, úgymint Moguntziában, Alzeiban, Guntersblumban, Kirchheim-Bolandenben, Wormsban, Frankenthalban, Speyerben, Türkheimban, Grünstadtban, Winnweilerben, Obermoschelben, Kayferslauternben, Zweybrückben, és Pirmasensben, melyek alatt több 's kevesebb parokiák fognak lenni. Rövid idő mulva a' Reformata Ekklesiáknak organizatiója is végbe fog vitetni.

Párisból Augustus 24-dikén. Az első

Conzuhnénak azon vérség szerént való pattyafiait, a' kiket a' Martinique szigetből Frantzia Ország felé útjokban az Anglus zsákmányozó hajók elfogván Londonba vittek, hat nappal ennekelötte egy Anglus posta hajón Calaisba Fr. Országának Angliával által ellenbe lévő kikötő helyébe vitték bé.

A' múlt Augulus 4 ik napján dél után 1 órakor, a' mint a' Párisi újság levelekből olvassuk, Lyonban olly nagy hévség vólt, hogy 47 graduson állott a' thermometer, és így hét grádussal fellyebb mint sem Afrikának Senegal nevezetű városában. Azon nap dél után három óra felé 51 gradusra lépett ott a' thermometrum szerént a' hévség.

Párisból Augulus 9-ikén. Nem régiben, az Angliai Alsó Parlamentom gyűllésében akként nyilatkoztatta ki magát Ex-minister Pitt, hogy ő a' Frantziáknak Angliába leendő ki szállásokat tellyes szivéből ohajtya, álhatatosan még lévén arról győződve, hogy ez nékiek végső romlásokra fogna szolgálni. El hitetheti magával Pitt uram (így szól egy Párisi közönséges újság levél) hogy bizonyosan bé fog az ő kívánsága tellyesedni; azonban nem reményljük, hogy ez a' dolog kárunkra szolgálna. Bonaparte Frantzia Országának védelmező angyala, a' ki mindeneket előre ki tud kalkulálni, maga fogja azon ki szállást kommandirozni. — A' múlt tavasszal, mint mi is említettük a' Magy. Kurirban, olly kövek hüllottak le Frantzia Országban a' levegőből, mellyek közt 17 fontos is találtatott egynehány. Ezt a' különös dolgot egy Párisi közönséges újság levél a' kevély Albionnak t. i. Angliának meg aláztatásására magyarázza,

és sok példákkal igyekeznek a' régi historiákból ennek igazságát meg mutatni.

P á r i s b ó l Aug. 29. ikén. Úgy hallatik, hogy a' Westfáliában, és Magdeburgban lévő Prusszus hadi nép parantsolatott vett volna az eránt, hogy az Albis, és Wéser folyó vizeknek torkait, és északi Német Országoknak néhány kikötő helyeit foglalják el, azon egyességhez képeit, melly a' Fels. Prussziai Király, és a' Frantzia Kormányfő között nem régiben végbe ment. — Ezen Királyi Felső ajánlásával Párisba ment Hannoverai Deputatusoknak kérésekre, következő kedvező dolgokat, engedett a' Fr. első Conzul, 1) Hogy a' Hannoverai Választó Fejedelemségben lévő Fr. seregek, 20,000-re szállítódjanak alább. 2) Hogy egy millio livernél több contributziót ne fizessenek a' Hannoveránusok hólnaponként.

P á r i s b ó l Aug. 23. dikán. Egy ide való újság levélben illy meg jegyzést olvasunk a' jelenvaló környülállásokról: „Az Orosz Császári, és Prusszus Királyi követek Markow és Lucchesini, udvaraiknak nevekben olly jegyzést adtak bé a' Frantzia Kormányfőnek, mellyben arra kötelezik magokat, hogy a' Frantziák és Anglusok között való közbenjárást magokra vállalják. Ezen Jegyzéshez egy békeféliges traktára czélzó planumot is ragasztottak, melly a' Máltai szigetet, és néhány nem igen fontos tárgyakat kivévén, az Ammiensi békefélighez nagyon hasonlít. — Ezen új planum szerént a' Máltai szigetet azon vitézi Rendnek vissza kell adni; senki a' Frantziák 's Anglusok között ezen vitézi Rendnek tagja nem lehet; ezen szigetben 4000 főből álló hadi népet fog a' Nápolyi Király küldeni őrizetre, a' kiknek

tartásokra a' Frantziák és Anglusok adnak költséget egyenlő formán. — Ezt a' békefféges planumot meg nem veti ugyan a' Frantzia Kormány-
szék; mindazáltal azt kívánja, hogy azon költségeit, mellyeket ezen új háborúnak kezdetétől fogva tett, fordítsa meg nekik Anglia, mellynek bé tellyesítéseig, a' Hannóverai Vál. Fejedelemséget zálogképen meg tartják. “

W o r o n z o w Orosz és B. J a k ó b i Prusz-
szus követek, azon időben hasonló plánumot terjesztettek a' Londoni fő Kormány-
szék eleibe, a' mellyet el nem háritotta ugyan magától az Angliai ministerium; mindazáltal elsőben is egy olly szigetet kívánt a' Közép Tengerben magának adatni, a' hol mindenkor bátorságos menedék helye lehessen egy flottának, 's a' melly által a' Fr. Kormány-
széknek Egyiptom 's Török Ország ellen fel tett tzellyait akadályoztathassák. — Továbbá, hogy azon költségeket, mellyeket a' Hannoverai Vál. Fejedelemségből ezen új békeffég kéz alá irással leendő meg erőssítetéseig a' Frantziák ki tsafarnak, az utolsó fillerig fizesse meg a' Fr. Kormány-
szék, adja vissza azon tartományt az Angliai Királynak, és minden következő háborúkban, a' mellyekben Német Ország bé nem keveredik, esmérje meg annak neutralitását s. a. t. Minémű lépéseket fognak Angliának ezen feleletére az a' Pétersburgi Császár, és Berli-
ni Kir. udvarok tenni, az idő választya meg. — Azoknak, a' kik az Angliai ministeriumnak ezen új háború elkezdesében rejtett titkos tzellyait tudják, és esméri-
k, a' békeffég el készüléséhez kevés reménységek van.

P á r i s b ó l Auguszt. 21-ik napján. A' Párisi tengeri dolgokra ügyelő minister minden Frantzia

kikötő helyekre kemény parantsolatot küldött az eránt, hogy minden lehető sietséggel készítsék az Angliába leendő ki szállásra rendelt hajókat, álhatatosan el tökélvén magában azt a' Fr. első Conzul, hogy a' jövő December, vagy Januarius hónapjában azon fel tett tzellyát el kövesse, az az, hogy a' ki rendelt hadi népet Angliába ki szállítsa. — Még most is meg kettőztetett lépésekkel marsiroznak néhány ezer főből álló Frantzia seregek Zelandiába, ne hogy módot talállyanak az Anglusok ezen tartománynak elfoglalására, mellynél fogva az Angliába ki szállani igyekező Fr. hadi népet meg támadhatnák hatulról, 's héjába valóva tehetnek, azoknak már is szörnyű költségbe került szándékjokat. — A' D ü n k i r c h e n és B o u l o g n e mellett táborozó 35000 főből álló armádia készülőben vagyon már, és a' St. O m e r n é l lévő is, mellynek fő kórmánya Generál M a f s e n á r a bízott, ma holnap tökéletességre fog vitetni.

B r ü s s e l b ő l Auguszt. 22. dikén. Az ide való törvényes itilő szék néhány napoktól óta két olly kereskedő ellen való processusban foglalatoskodott, a' kik készakarva és tsalardúl bankrotiroztak, az az, Creditoraik pénzeiknek vissza fizetésére elegendeneknek lenni jelentették magokat. Számos próbákkal meg bizonyítvan azt a' tanúk, hogy azon törvénybe idézett kereskedők sok tsalást vitenek vólna végbe, ellenek szententzia mondatott, melly szerént ők egész hat órat a' perengere állottak, 's azután hat esztendőre lántzokra kötve tömlöczre küldettek. — Egyik közzülök Német nemzetből való vólt, és a' Fr. revolutió miatt támadt hadakozás előtt a' Posta hivatalnak tagja vólt

— Két prókátorán kívül, az Előülő engedelmeből a' felesége által is védelmeztetett, de sem ennek mézes beszédjei, sem amazoknak ékeessen szólása ötöt a' fejére mondott szententziától meg nem mentették.

Frantzia Országának Clermont nevü városában, egy nem alacson¹ születésü, rangú és tehetségü asszonynak két fiai vóltak, a' kik között az örögbik és 22 esztendősen nehezen szenvedvén azt, hogy az ifjabbat es 16 esztendőt az anyja inkább szerette, mint sem ötöt, egykor magánosan lévén az édes anyja oda haza, reá rohant, 's egy kés-sel 22 sebeket ejtvén a' testén, szörnyü halállal végzette ki e' világból. Gyakorta illy szomorú következései szoktak a' rossz nevelésnek lenni.

Párisból Augustus 23. dikán. Az ide való Collégiumban Görög nyelvet és litteraturát tanító derék Professornak polgár G a i l n a k egy igen gazdag kövekkel rakott gyűrüt küldött a' múlt esztendőben I. S á n d o r Orosz Császár ajándékba, melly mellé ő Csász, Felsége egy tulajdon kezével irt levelet is ragasztott. — Tegnap ismet egy asszonyi nyakra való ékeességgel tisztelte meg ötöt, melly mellett illy foglalatú levelet küldött neki Orosz herczeg K o u r a k i n S á n d o r :

„P o l g á r P r o f e s s o r ! Ezen gyémánt nyakékeességnek el küldését Ő Császári Felsége reám bizta. Meg vagyok arról gyözödve, hogy Kigyelmed azon Monárka Kegyelmed eránt való tiszteletének újabb jelét, a' ki a' tudományokat igen szereti, a' ki azoknak pallérozoit, a' kik között való Kigyelmed is, tiszteli, és a' ki leg főbb gondját azoknak a' maga roppánt Birodalmában leendő ki terjesztésére fordítja, édes érzékenység nél-

kül venni nem fogja. — Tellyes szivemből óhajtom, hogy Kigyelmed, litteraturát tárgyazó munkainak további folytatása által, maga nagy hírét nevét öregbithesse, és hogy Kigyelmed semmit se kételkedjen arról, hogy én Kigyelmed eránt szüntelen különös tisztelettel vagyok és leszek s. a. t.“

P á r i s b ó l Augusztus 25 ikén. Mostanában egy olly könyvetske jött itt ki a' könyvfajtóból, mellyben Nagy K á r o l y Császárhoz hasonlítatik első Conzul B o n a p a r t e. — Nem tagadhattyuk, hogy T a b a g ó szigetet az Anglusok tőlünk elvették, de Martiniquét és Guadaloupét, holott erős és számos őriző Frantzia seregek feküsznek őrizetben, nem egy hamar és könnyen tsipheti el.

N a g y B r i t a n n i a.

A' mi A l b i s, és W é z e r folyó vizek toránál vígyazó hajóinknak parantsolat küldetett az eránt, hogy azokat a' Hannoverai legényeket, a' kik Angliai hadi szolgálatba állani kívánnak, bé fogadják, és hozzák hozzánk által, a' kikből egy különös sereget állit fel a' Cantabrigiai Kir. herczeg. — Azoknak az özvegyeknek 's árváknak számokora, a' kiknek férjeik és attyaik a' jelenvaló háborúban el vesznek 2500 font sterlinget ajánlott a' Londoni Magistratus. — A' tehén himlővel való bé óltásnak halhatatlan fel találóját, Orvos Doktor J e n n e r urat Londoni polgári jussal és 100 font sterlingre betsült arany piksissel tisztelte meg. — Ex minister Pith, az általa fel állitatott hadi seregnek Generálissává tétetődött, annak bizonyosságára, hogy ő nemcsak a' politica, hanem a' hadi dolgokban is tud szolgálni, és hazája 's uralkodó fejedelme boldogságaért az életét is készlezen fel aldozni. — A' sok kintsel biró herczeg

Bedford is egy 500 főből álló corpuſt állított fel maga költségén.

Angliában, a' Londoni 24-ik Auguſtusi tudósítások ſzerént, a' két Indiai terméſek és portékák úgy annyira meg ſzaporodtak, hogy azt ſem tudják a' nagy kereskedők, hová kellyen azokat tenni, kiváltképen azért, mivel az Albis és Wézer folyóvizeknek torkai bé zároltatva lévén, ſe ide ſe amoda nem lehet azokat küldeni. — Már egynéhány verſben tudakozódtak Addington minisztertől a' Londoni főbb kereskedők a' felől, minémű kinézésekhez leheſten nékiek reménységek jövendőben, avagy mellyik kikötő hely vólna az Angliai portékáknak másuva való küldetésekre legbátorságosabb; de ő, tudniillik miniſter Addington, egykor ſem felelt nékiek egyeneſſen, hanem mindenkor a' békeſſéges várakozást javasolta nékiek. — Illyenképen kiki maga jótettzéséhez képeſt, avagy Correſpondenſeinek utasítások ſzerént kereskedik, és sok Anglus portékákkal, 's mivekkel megrakott hajókat küldnek Emdenbe, Töningenbe, Huſumba, Kielbe, Schlewigbe, Lübeckbe, Roſtokba, Wiſmárba, Stettinbe, Velentzébe, Trieſtbe és egyebüvé is, a' honnán oſztán Európának több tartományába vitetnek az eladás végett. Ez ugyan, mig a' Sund nyitva leſzen, mind meg lehet; de ha a' jövő télen az is bé fagy, akkor oſztán sokkal drágábban kell azokhoz jutni mint moſt, és az Anglus kereskedők is jobban meg fogják fejeket rázni. — Miniſter Addingtonnak eddig adott feleletjeiből világosan ki tettezik, hogy az Angliai miniſterium maga ſem tudja vóltaképen meghatározni, mitsoda ki menetele leſzen a' jelenvaló há-

borúnak, avagy miképen fognak Európának dolgai folyni jövőben.

L o n d o n b ó l Aug. 14-ikén. Ezen utolsó nyólcz napok el folyása alatt, sok kereskedő hajóinkat fogdostak el a' Frantzia zsákmányozó hajók azon gazdag flottától, mellyek két hadakozó hajóink fedezése alatt Jamaikából vissza térvén, a' tengeri veszedelmes szelvények által széllyel szóratott. Bár mint ditsekedjenek is tengeri nyereségeinkkel közönséges leveleink; de még is meg kell azt vallanunk, hogy ámbár több hajókat rablottunk mi el a' Francziáktól, mint ők mi töllünk; de mivel sokkal nagyobb árú porkékák voltak a' mi hajóinkon, mint sem az övéikenn, sokkal több károkat tettek a' Frantziák minékünk, mint sem mi önék.

Dánia Ország.

K o p p e n h a g á b ó l Augustus 20-ik napján. Ide való tudós Professor P e l t U r, olly úszó alkotmányt talált mostanában, mellynek segítségével által valamint a' folyó vizekben, úgy a' tengeren is, minden alkalmatlanság nélkül úszni lehet. Ez az úszó alkotmány, egy pantofli fából (Deákúl Suber) készített nadragból, és jankelből áll. Hogy nem haszontalan találmány legyen ez, a' múlt héten sok nézőknek jelen léteken azzal próbát tett, a' mellyekbe öltöztetett bátor szívű hajós legény a' tengerben ugorván a' S u n d nevezetű szoros tengeren, melly F r e t u m S u n d i c u m n a k nevezetik, és a' mellynek szélessége Helsingör mellett 3 fertály orányi, Dániából Svétziába által úszott. Ezen tengeri úttyában jól evett, ivott, egy pipa dohányt is kiszitt, és a' nálla volt piftolyból egynéhányszor lött; rövideden meg mondván, meg mutatta

azt, hogy ő az úzás alatt kezeivel és lábaival szabadosan élhetett. A' Svétzia felől való tenger parton álló nezők nagy öröm kiáltással és tapsolással fogadták őtet. Kevés idő töltése után ismét a' Sundba ugrott, és egy kis óra el forgása alatt vissza úszott Dániába. A' Frantziák, a' kik az Angliába való ki szállason törik elméjeket, sok hasznát vehetnék ezen új találmánynak. Az egész alkotmány, melly mind öszve 3 fontot nyom, úgy van készítve, hogy annak, a' ki avval fel ruházva a' vízbe esik, a' feje mindenkor fel felé áll. Ennek nagyobb következései lehetnek, mint sem a' levegő égben evező hajónak. — Hogy az Orosz flotta a' Cronstadti kikötő helyből már ki evezett volna, nem tudjuk; de hogy arra a' parantsolatot már készzen várja, arról sem ki sem kételkedhetik.

K o p p e n h á g á b ó l Aug. 23 ik napján. Orosz Admirai Krusenstern, ezen folyó hólnap 7 dikén két Orosz hajóval evezett bé a' mi kikötő helyünkbe. A' Japonba küldött Orosz követ, 's több meg külömböztetett rangú személyek vóltak úti tarsai. — Ugy hallatik, hogy Stralsundum, a' Svéciai Pomerániának fő városa és derék kikötő helye jobb védelmező állapotba fog helyheztesztödni.

N é m e t O r s z á g.

B a m b e r g b ől Aug. 22 dikén. Az ide való Universitas, melly annak fundalójáról Ottó Menyhert ide való Püspökről Otto Fridericianának neveztetik, mostani urától, a' Bavariai Val. Fejedelemtől el törültetik, és a' Würzburgi Universitással fog egyesitetni. Ellenben helyette egy jó Lyceum fog itt fel állitatni.